

World Energy Scenarios

Komponování energetické budoucnosti

Miroslav Vrba

předseda Energetického komitétu ČR WEC

Konference ARVe2014

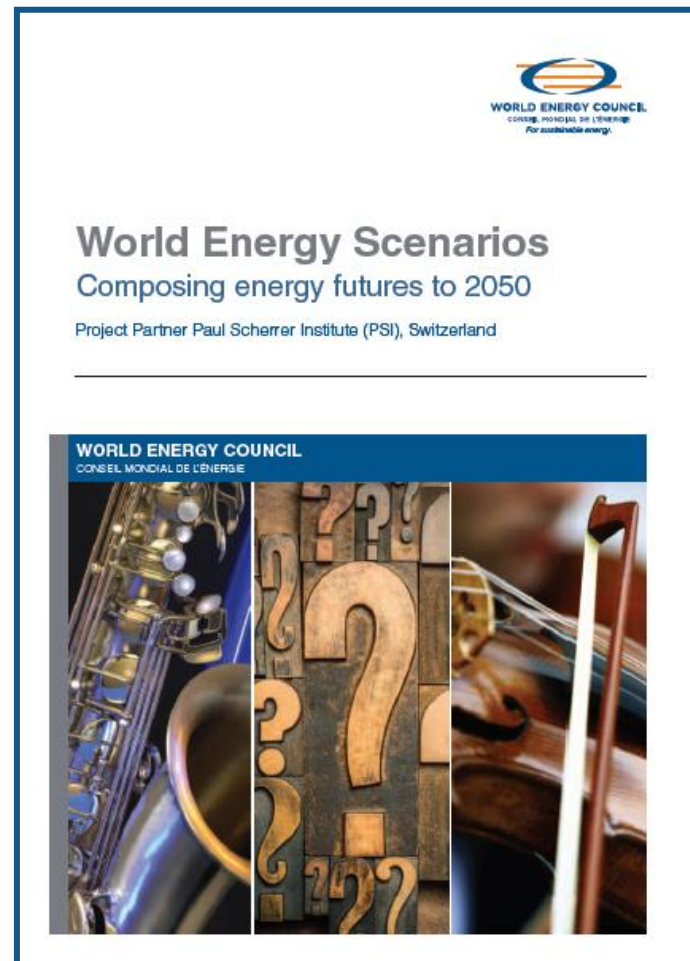
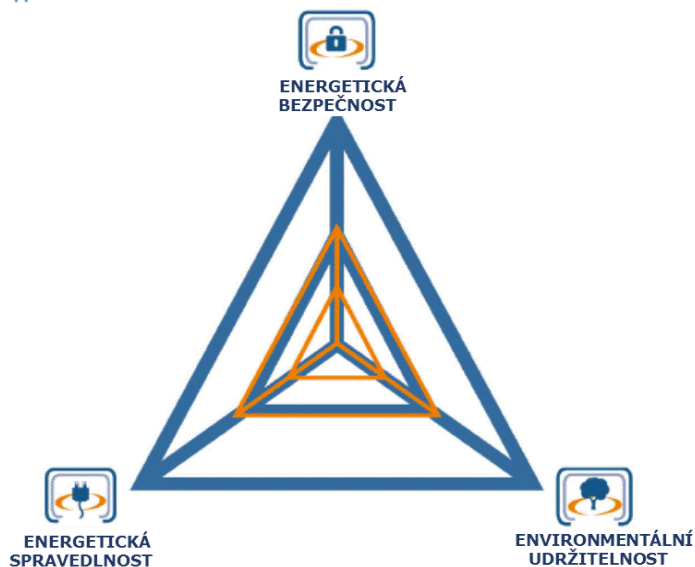
Praha

27.5.2014

Studie WEC: Scénáře rozvoje energetiky

Dva scénáře: Jazz a Symfonie

Scénáře by měly pomoci k hledání a nalézání „vyváženého“ energetického trilema

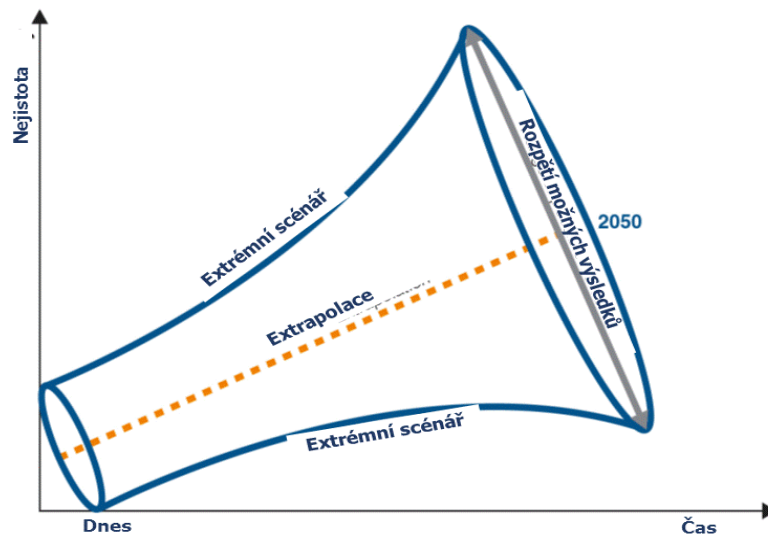

WEC: tvorba scénářů vývoje světové energetiky do roku 2050

Práce s energetickými výhledy a scénáři má ve WEC tradici mnoha desítek let (např. Energy in a Finite World, 1981)

Předvídání budoucnosti je stále obtížnější (nejistoty, black swans, roste tlak na transformaci – řízenou změnu energetiky, ...)

Energetičtí lídři odmítají prognózy a popisy budoucnosti, které se mohou ukázat jako falešné.

WEC: tvorba scénářů vývoje světové energetiky do roku 2050

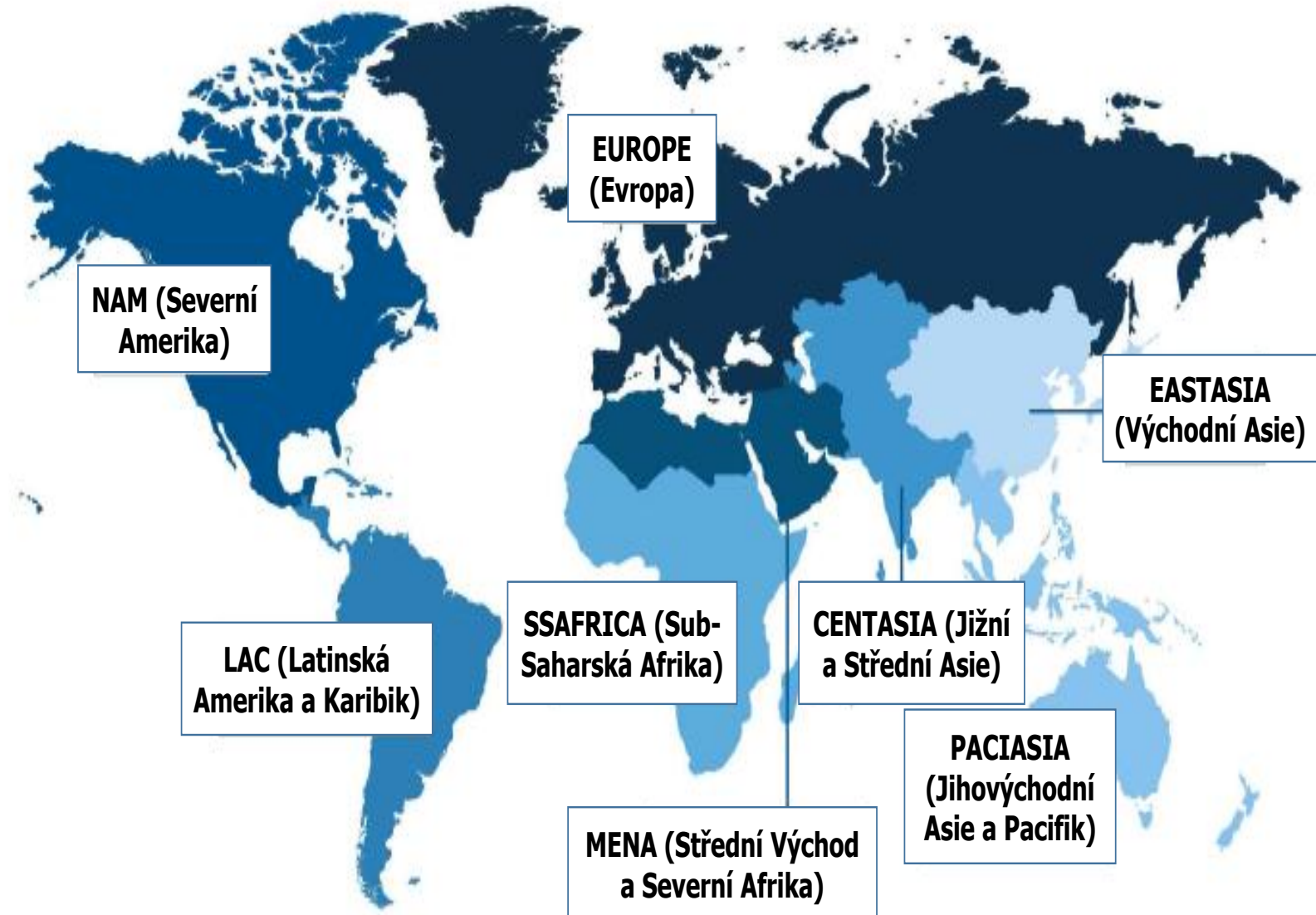
Poptávka je spíše po **dlouhodobých scénářích**, které:

- odhalují rozmanité možné trajektorie vývoje;
- identifikují „slabé signály“, které se mohou stát faktory měnícími „hru“;
- zvažují možné regionální problémy/roztržky;

a jsou

- otevřené (zdokumentované),
- transparentní (jdou od jasných předpokladů k výpočtům a výstupům) a
- „všezahrnující“ (nedělá je jen úzká skupina expertů).

Svět je ve studii rozdělen do osmi regionů

WEC: tvorba scénářů vývoje světové energetiky do roku 2050

Scénáře WEC jsou založeny na jedinečném a původním přístupu:

- **průzkumný** (explorativní, nikoliv normativní/cílený) charakter;
- jejich tvorba jde směrem **zdola-nahoru**;
- jsou vybudovány na **regionálním principu**;
- respektují tradiční **neutralitu WEC**;
- využívají rozsáhlou síť 93 členů WEC a 3 000 členských organizací z celého světa.

Scénáře jsou kvantifikované příběhy navržené tak, aby napomohly řešit **Energetické trilema**

Dva scénáře WEC - vývoj světové energetiky do roku 2050

Scénář Jazz svět, kde:

- **Hybatel:** na cenu a kvalitu orientovaní **spotřebitelé**
- **Hlavní hráči** – nadnárodní firmy, banky, investoři do rizikového kapitálu
- **Technologie vybírá trh**
- **Zdroje energie** – soutěž na základě cen a disponibility
- **OZE/nízkouhlíkové zdroje** si vybírá trh
- **Strategie volného obchodu** - růst exportů

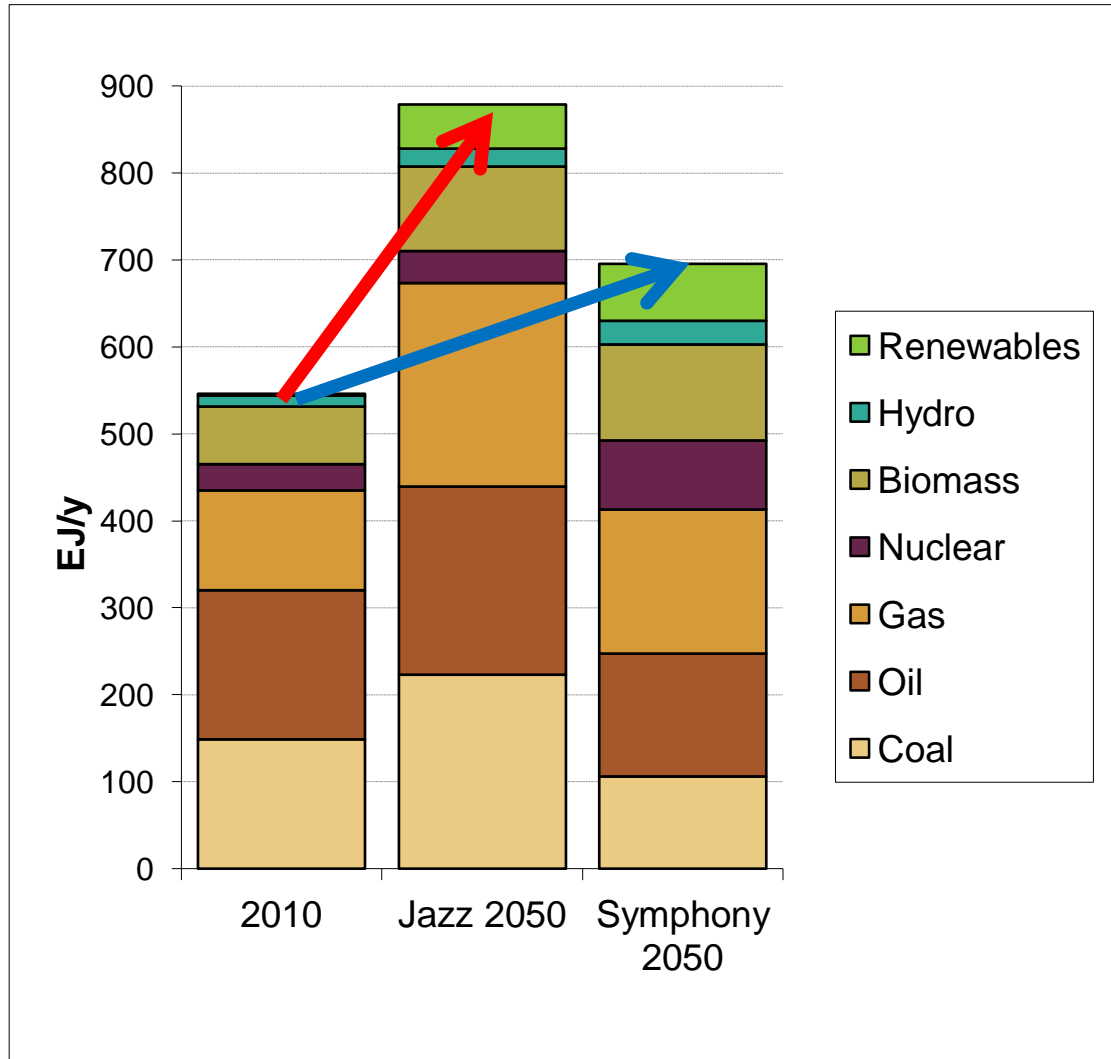
Scénář Symfonie svět, kde:

- **Hybatel:** environmentálně orientovaní **voliči**
- **Hlavní hráči** – vlády, NGOs, veřejný a soukromý sektor
- **Technologie vybírá vláda**
- **Zdroje energie** – vybrané podporují a subvencují vlády
- **OZE/nízkouhlíkové zdroje** podporují vlády
- **Národní strategie** - vedou k omezení exp/imp

- **Vyšší růst HDP** (konkurence, efektivní trh, méně environmentálních omezení)
- **Trh s uhlíkem** (vytváří se postupně na základě vzájemných dohod postupem zdola-nahoru)

- **Nížší růst HDP** (méně konkurence, větší environmentální omezení, kapitálově náročný rozvoj)
- **Trh s uhlíkem** (vychází z mezinárodních smluv/dohod postupem shora-dolů)

Světová spotřeba primárních zdrojů energie

JAZZ:

- Liberalizace
- Tržní vývoj technologií
- Nárůst dodavatelů i výrobců
- Uhlí zůstává dominantní v mnoha regionech

SYMPHONY:

- Vyšší náklady energetického sektoru
- Úsilí zvýšit energetickou bezpečnost vede ke snížení využívání fosilních paliv

Energetický mix v roce 2050

- ▶ **Energetická efektivnost a úspory energie** jsou absolutně kritickými faktory v situaci, kdy poptávka předbíhá nabídku
- ▶ **Uhlí** zůstává dominantním palivem zvláště v Číně a Indii, což zvyšuje potenciální roli CCS
- ▶ **Zemní plyn** bude mít důležitější podíl
- ▶ **Ropa** bude dominovat v sektoru dopravy, v Evropě bude růst e-mobilita
- ▶ **Jaderná energetika** nebude „faktorem měnícím hru“
- ▶ **Využívání energie větru** má velký ekonomický potenciál v obou scénářích
- ▶ **Obnovitelné zdroje:** podíl poroste významně

Srovnání scénářů - plnění Energetického trilema

Energetická udržitelnost – příznivější „plnění“ má scénář Symfonie:

- **podíl čistého dovozu na dodávce TPES:** oba scénáře jsou velmi podobné;
- **diverzita primárních zdrojů energie:** podle Simpsonova indexu je lepší Symfonie.

Energetická spravedlnost – příznivější „plnění“ má scénář Jazz:

- **HDP/obyvatele, přístup obyvatel k elektřině, konečná spotřeba energie a spotřeba elektřiny na obyvatele:** všechny 3 ukazatele jsou příznivější ve scénáři Jazz;
- **HDP/obyvatele vs. TPES/HDP** – oba scénáře rovnocenné.

Environmentální udržitelnost – příznivější „plnění“ má scénář Symfonie:

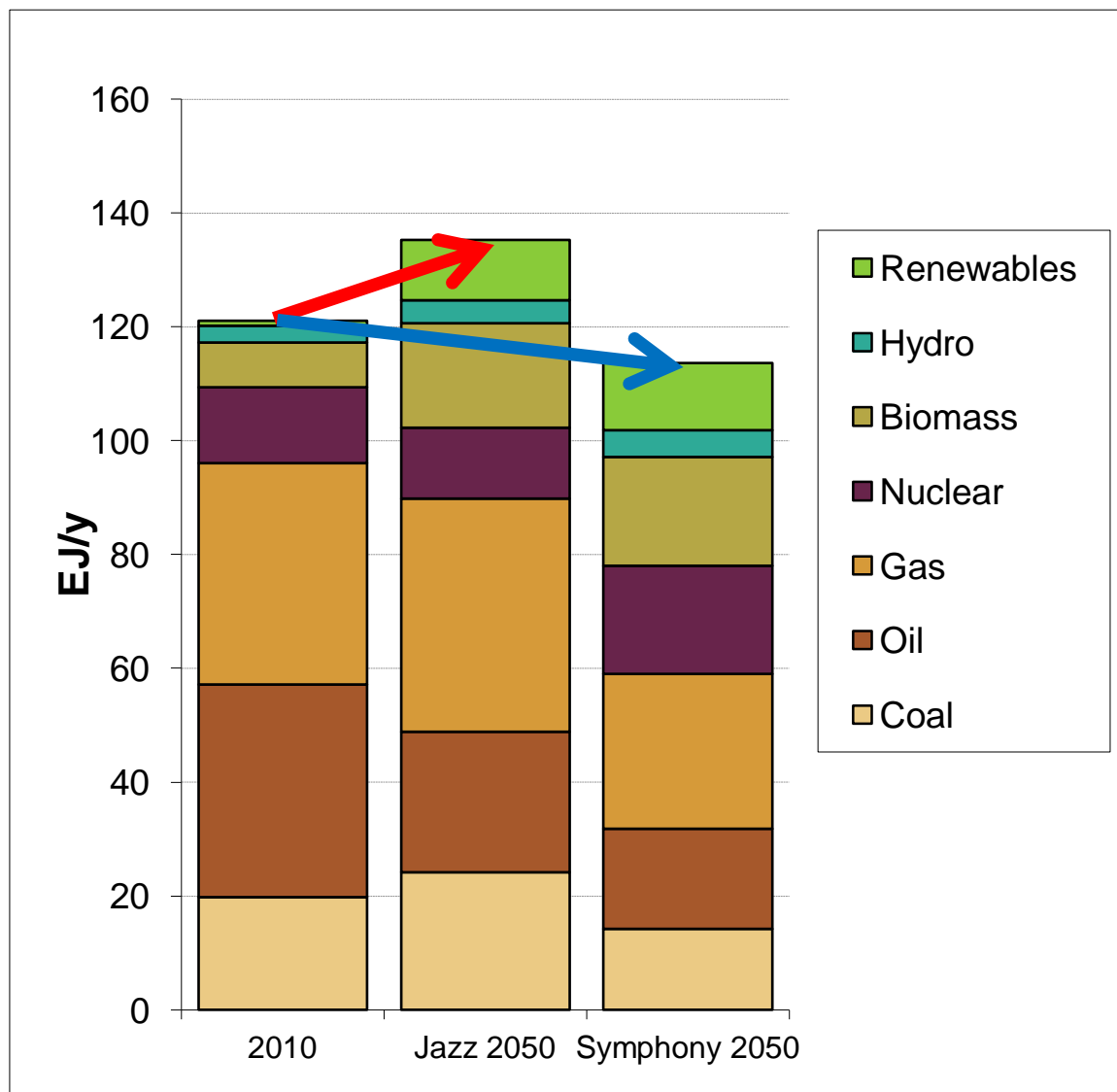
- **náročnost TPES/CO2 HDP/obyvatele, emise CO2 a technologie CC(U):** oba ukazatele jsou příznivější ve scénáři Symfonie;
- **vyčerpání zásob ropy a plynu:** příznivější vývoj se očekává ve scénáři Jazz.

Závěr: žádný ze scénářů nelze považovat za lepší a druhý za horší!

Výsledky pro Evropu

Spotřeba primárních energetických zdrojů v Evropě

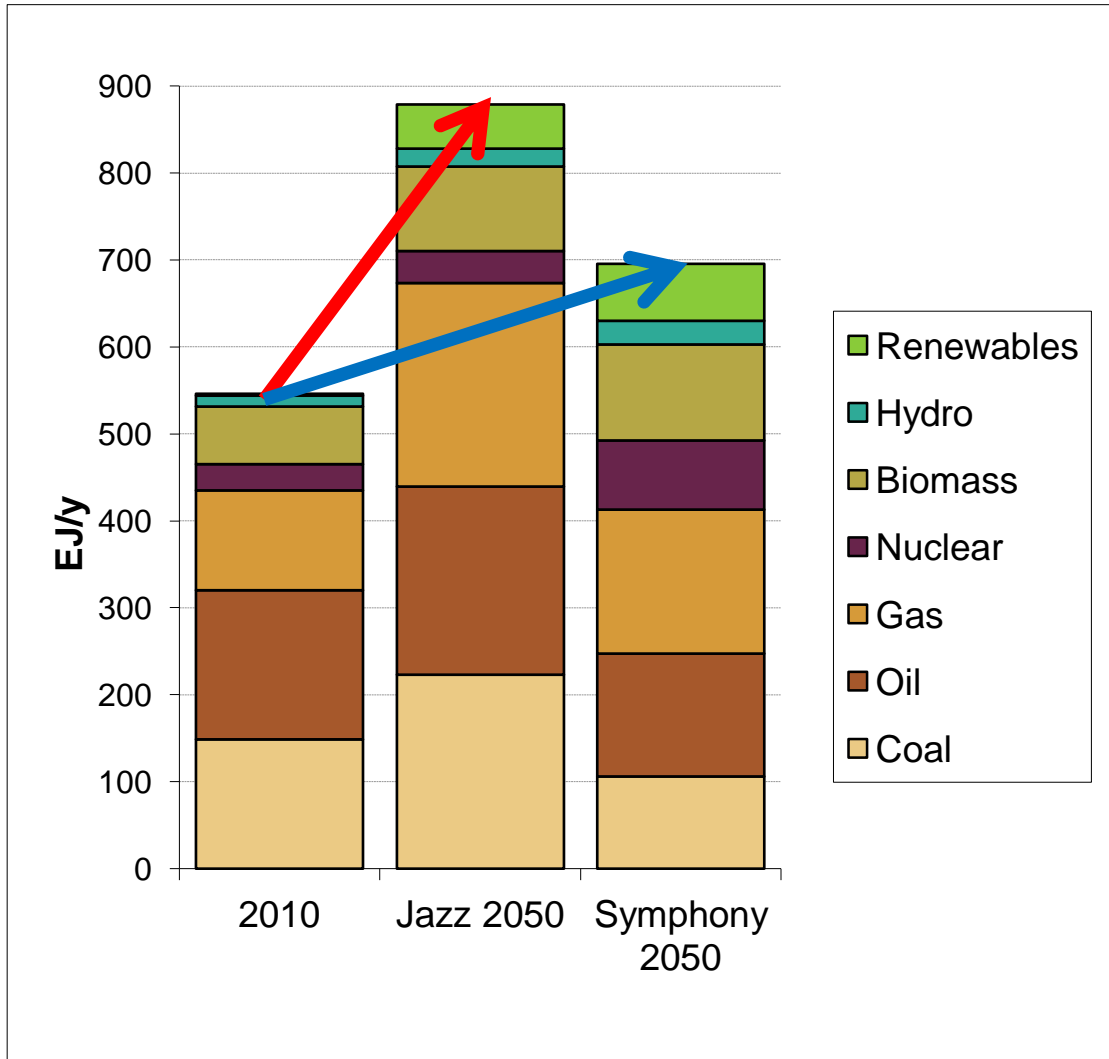
JAZZ:

- Trh s uhlíkem funguje bez ohledu na nízké ceny
- Biomasa, energie větru a slunce hrají klíčovou roli po roce 2030

SYMPHONY:

- Energetické politiky implementované centrálně
- Investuje se do specifických technologií, např. CC(U)S
- Podíl fosilních paliv padá do roku 2050 na 50 %

Pro srovnání znovu světová spotřeba primárních zdrojů energie

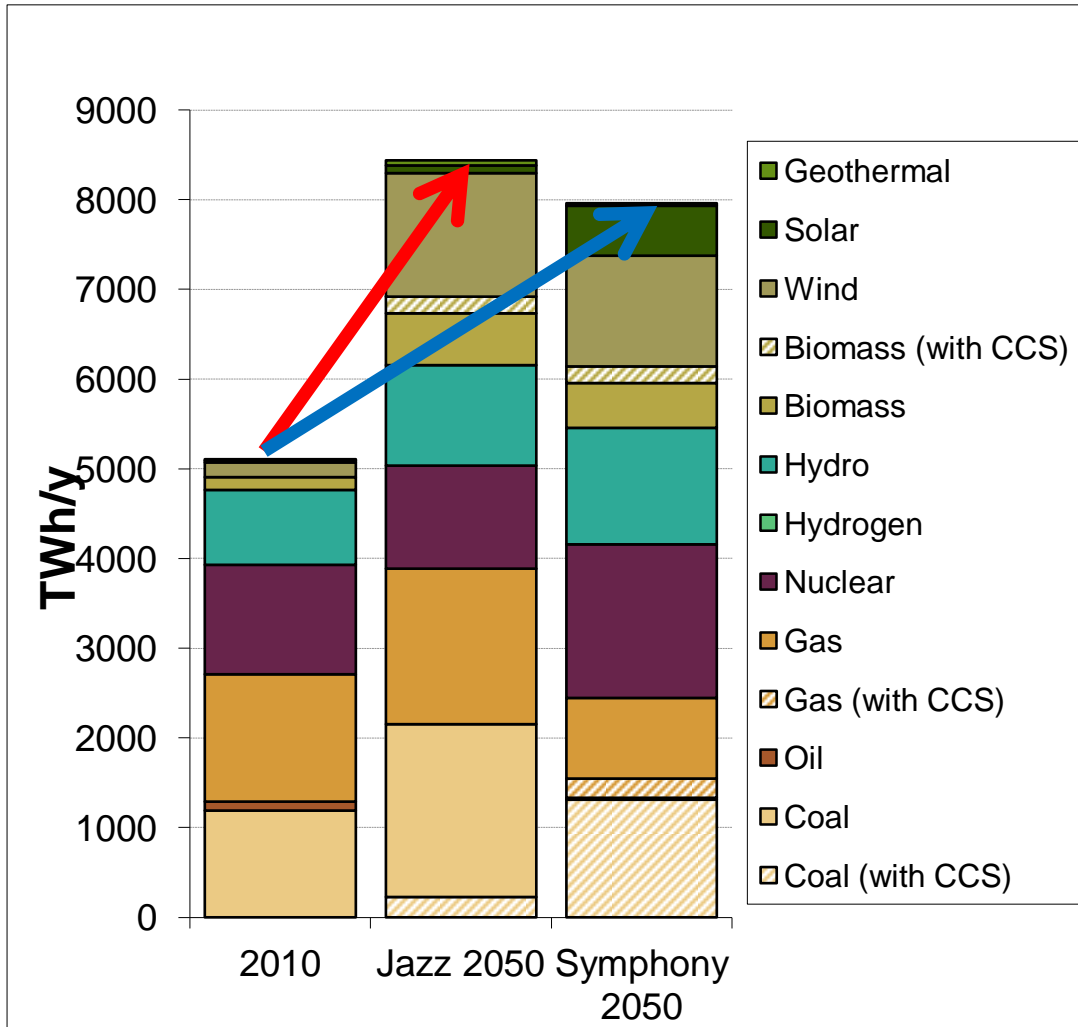
JAZZ:

- Liberalizace
- Tržní vývoj technologií
- Nárůst dodavatelů i výrobců
- Uhlí zůstává dominantní v mnoha regionech

SYMPHONY:

- Vyšší náklady energetického sektoru
- Úsilí zvýšit energetickou bezpečnost vede ke snížení využívání fosilních paliv

Výroba elektřiny v Evropě

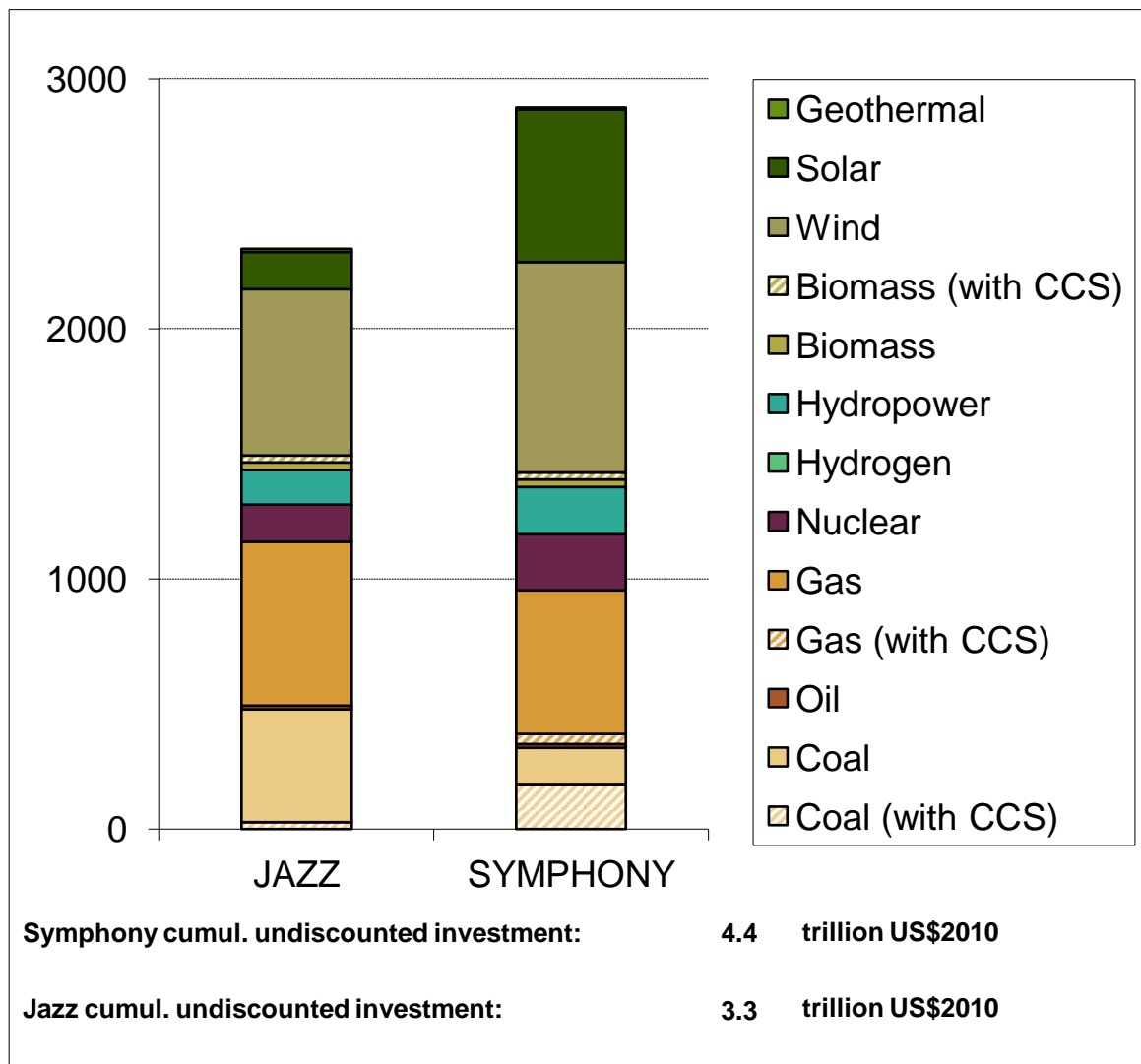
JAZZ:

- Plyn a uhlí zůstávají integrální částí výrobního mixu
- Roste podíl elektřiny z větrné energie

SYMPHONY:

- Přetrvává významný podíl elektřiny z jádra
- Objevují se uhelné technologie se zachycováním uhlíku

Investice do výroby elektřiny v Evropě kumulativně 2010-2050 in GW

JAZZ:

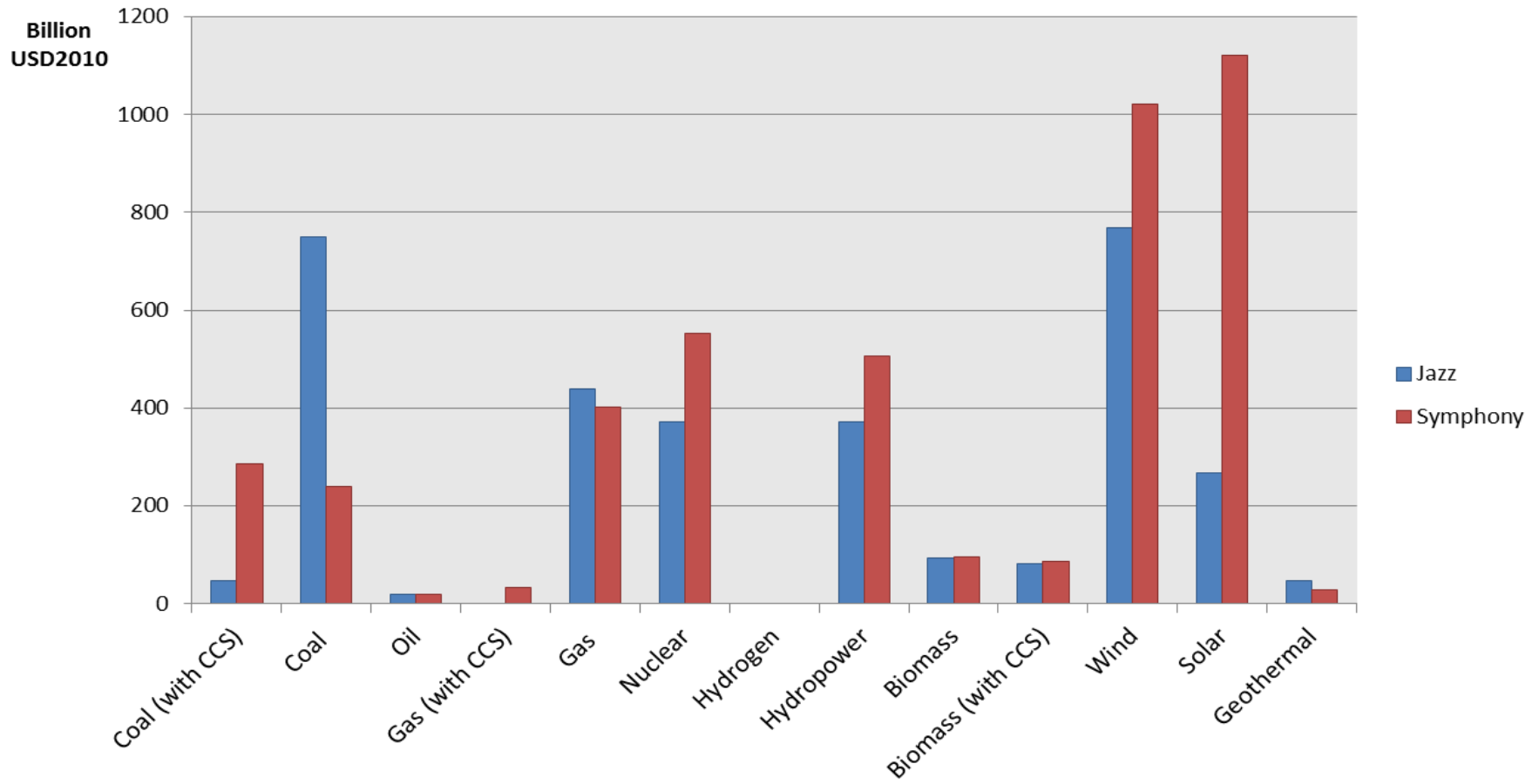
- Nejvíce se investuje do větrných, plynových a uhelných elektráren, celkem 3,3 bilionů USD

SYMPHONY:

- Investice do větrných elektráren jsou ještě vyšší, než ve scénáři Jazz, následují investice do plynových a slunečních elektráren, celkem 4,4 bilionů USD

Investice do výroby elektřiny v Evropě

Cumulative investments in electricity generation
(2010-2050, billion USD2010, undiscounted)

Deset klíčových poselství scénářů WEC

1. Složitost energetických soustav se bude do roku 2050 zvyšovat

2. Energetická účinnost je kritická pro řešení situací, kdy poptávka po energii předbíhá její nabídku

3. Energetický mix bude i v roce 2050 stále založen na fosilních palivech.

4. Regiony mají různé priority: Energetické trilema nemá žádné univerzální řešení, jež „vyhoví všem“

5. Světová ekonomika je konfrontována s výzvou dosáhnout koncentrací emisí CO₂ v atmosféře ve výši 450 ppm (bez neakceptovatelných cen uhlíku)

6. Nízkouhlíková budoucnost není jen o OZE: důležité jsou technologie CCS a změna chování spotřebitelů

7. Klíčové nejistoty do roku 2050: technologie CC(U)S, využití energie slunce a skladování energie

8. Hledání rovnováhy mezi kategoriemi Energetického trilema vyžaduje přijímání nesnadných rozhodnutí

9. Fungování trhů s energií vyžaduje investice a regionální integraci pro zajištění prospěchu „všem lidem“

10. Fungování trhů s uhlíkem by měla zajistit energetická politika

Několik výroků závěrem

Pro dekarbonizaci energetiky je nejefektivnějším řešením, když zásadní roli převezmou občané – jako spotřebitelé ve scénáři Jazz a jako voliči ve scénáři Symfonie.

Pro energetiku jsou nastávající desetiletí dobou nejistoty, která nemá obdoby. Tlaky a výzvy týkající se rozvoje a transformace energetických soustav jsou nesmírně silné.

Žádný ze scénářů nespolehá na „kouzelnou hůlku“, která radikálně změní budoucnost. Oba scénáře mají průzkumný charakter a zobrazují rozmanitost možných variant, které se týkají Energetického trilema.

WEC je přesvědčena, že zveřejněním studie může být zahájen dialog (nejen) mezi členy WEC, tvůrci politiky a lídry odvětví, v jehož rámci se budou zkoumat strategie, které pomohou zajistit udržitelnou a cenově přijatelnou energii k většímu užitku pro všechny.

World Energy Scenarios

Komponování energetické budoucnosti

Miroslav Vrba

předseda Energetického komitétu ČR WEC

Konference ARVe2014

Praha

27.5.2014